

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio IV. An, & quâ ratione Juramentum habeat vim confirmandi pacta, & contractus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

ipius etiam factum sit juramentum, non potest remittere hoc, cum non sit ipse, cui principaliter juramento promissum quid est, sed DEUS, qui quamvis juramentum remittat, si principaliter homini illud factum sit, & hic illud remittat, non remittit tamen ad remissionem hominis, si principaliter sibi juramento promissum quid sit. Sexiū subintelligitur in quovis juramento, etiam hæc conditio, si res non fuerint notabiliter mutatae, potest enim esse tanta mutatio, ut verisimile non sit, voluisse sub juramenti obligatione rem etiam taliter mutatam intelligere. Septimō, in reciproco pacto, aut contractu ea etiam conditio intelligitur, si pactis suis, & promissis alter steterit, ac fidem servaverit; neque enim fidem debo illi, qui frangit fidem c. Peruenit 3. b. t. Et c. Sicut 29. Eodem.

SECTIO IV.

An, & quā ratione Juramentum habeat vim confirmandi pacta, & contractus?

§. I.

An juramentum habeat vim, confirmingandi contractus, qui, eo secluso, ipso jure sunt irriti?

Non potest juramentum confirmare contractus jure naturæ irritos (quia versantur tales contra factus circa materiam illicitam jure naturæ) potest tamen confirmare eos contractus, qui jure Civilium sunt irriti, aut rescindi possunt, ut non tantum habeant obligationem ex religione, sed etiam ex justitia, si scilicet

nec ex parte contractus, nec ex persona, cum qua contrahatur, dulcitudine, nec principaliter iuratum à jure positivo contractus talis ab hominibus, quia & hic contractus contra bonos mores civiles. c. Quod 18. c. Cum contingat 28. b. t. Et c. 2. in eodem in 6. Et c. Quamvis 1. pacti in 6. Ut ne scilicet in telus perfictrum sit additum, Si sine vi, nullum juramentum tale sit praesumendum, si enim dolo etiam extortum instrumentum ex virtute religionis super vandum sit, si sine dispendio fabri vari potest, consequenter ex clausis addita rectè colligitur, aliunde etiam obligationem esse, ex justitia scilicet prædictam confirmatur ex Autem sententia puberum Cod. Si adversariationem. Tales autem contractus, ex jure Civili sunt irriti, per juramentum tamen confirmatur, sunt plures, classatio scilicet fundi dotalis, & donatio propter nuptias, contractus inveniuntur per immobili, vel mobili, quod loco do servari potest; donatio inter virum & mulierem, & liberos non emancipatos, renuntiatio filia de non succubido paternæ hereditati; donatio cedens centrum solidos, non facta intentione apud Iudicem; promissio intuendi certum heredem, aut non intendi testamentum, quæ promissio perbet occasionem capienda mortis; donatio omnium bonorum; mortuatio familiæ cum renuntiacione Senatus Consulti Macedoniani; fidejussionis lictoris, cum renuntiacione Senatus Consulti Velleiani; renuntiatio pacti intendi exceptione non numerata per-

nis, promissio p̄enae sponsalibus adiecta & solvenda à resiliente &c. Si tamen us positivum non tantum contraactum, sed etiam adiectum juramentum irritum reddat, non potest per hoc confirmari contractus, cum juramentum tale nullam vim obligandi habeat, prout committerunt dicuntur, ea iuramenta infirma, & nulla esse, quæ adiectum p̄dit v. g. bono publico repugnantibus, sive quæ adverterunt bonis moribus civilibus, cum Republicæ damno, cuiusmodi turpe pactum, & juramentum ab utroque iure irritum est, si quis pueræ sub iuramento pro nuptiis matrimonium, si uxori sua mortiatur, vel quod remittere velit dolum furtum, vel aliam iniuriam, si impostum committatur.

§. II.

Unde cognoscit posse, quando iuramentum habeat vim, confirmandi contractus, vel non, & quos effectus habeat iuramentum confirmatorium contractus?

Non confirmatur juramento pactum v. g. quod à jure positivo civili etiam, principaliter prohibetur, & irritatur, ob publicam utilitatem, prout jam dictum, cum iuri publico, pacta privatorum etiam iuramento confirmata derogare non possit: confirmatur autem pactum v. g. quod quidem prohibitum est, principaliter tamen & directe ob privatam utilitatem pacientis, etiam secundariè & indirecte etiam bonum publicum concernat tale pactum, cum quilibet possit renuntiare iuri in favorem suum introducto. Quod si tamen in culpabile prejudicium testii non quidem

Pising. Compend.

indirecte tantum, sed directe pactum tale v. g. tenderet, non confirmaretur juramento, cum juramentum tale esset de re iniqua.

Sunt autem plures effectus juramenti, quod confirmat pactum v. g. de jure invalidum. Primus est quod ex tali juramento oriatur duplex obligatio, una respectu DEI ex virtute Religionis, altera erga hominem, cum quo pactum initum est ex justitia, vel fidelitate. Secundus est quod, si ab alio quam Creditor relaxetur tale juramentum confirmatorium, maneat tamen obligatio justitiae, aut fidelitatis erga pacientem v. g. quia obligatio in tali casu non tantum provenit, ex vi iuramenti, sed ex legis dispositione, pacta talia v. g. juramento confirmare volentis, si tamen Creditor remittat tale iuramentum in sui favorem praestitum, omnino dissolvitur contractus, vel pactum iuramento confirmatum, quia hic talis, quod pro suo favore pugnat, remittere potest. Tertius effectus est, quod iuramentum confirmatorium irrevocabiliter servandum sit, ita, ut non licet repeteret id, quod solutum est. Quartus est, quod pariat actionem in iudiciis, quia inducit etiam civilem obligationem, ex qua actio in foro externo oritur. Quintus est, quod ordinariè non possit illius relaxatio obtineri, quia cederet talis relaxatio in præjudicium tertii. Sextus est, quod transeat talis pacti aut contractus obligatio eius ad heredes ad quos iura & onera defuncti transirent.

— 3 * 3 —

Y y

§. III.

§. III.

*An iuramentum habeat vim irri-
tandi, aut confirmandi contractus initos
contra prius iuramentum, illos
non celebrandi?*

Acrus, qui contra prius iuramentum de eo non ponendo, fit, est validus, si se cluso iuramento validus esset, cum totam suam vim habeat à libera voluntate ponentis illum, & prius iuramentum de eo non ponendo tantum faciat illicitum, non autem invalidum actum, quamvis per iurus hic sit, qui contra prius iuramentum sic agit. Et hinc matrimonium de praesenti validum est, contra priora sponsalia iurata contraactum: venditio vel donatio facta traditione valida sunt, quamvis prius nec donaturum te, nec venditum iuraveris; revocatio procuratoris aut testamenti valida est, quamvis prius iuraveris, te non revocatum. Quod si tamen actus, qui fit contra prius iuramentum, per se & absque iuramento invalidus sit, non confirmatur per tale iuramentum posterius factum, neque enim potest obligare hoc iuramentum posterius, cum faciat perjurii reum jurantem, sic vinculum esset iniquitatis. Si vero actus qui iurati fuerunt, sint contrarii, tum si prior est invalidus, posterior est in validus, etiam si huic iuramento accedit, cum hic posterior actus impleri non possit sine iniuria prioris iuramenti.

44(0)80

S E C T I O V.

De obligatione & re-
xatione Juramenti.

§. I.

*An obligatio Juramenti sit pen-
nalis, an verò realis? itau ad ha-
des transcar.*

Juramentum qua tale, semper penale est ex parte illius, qui juravit, ex virtute religionis ad praestandum, quid se obligavit, ita ut illius ex virtute religionis obligatio ad successores, hædes, vel alios, qui non iuraverunt, non transeat, quamvis suo & successorum suorum nomine jurans aliquid promiserit. Res sunt quidem isti nonnunquam obligatio ad id praestandum, quod alter jurat, non tamen obligantur ex vi iuramenti in illo praestiti, (nisi hoc ipsum in secluso perirent) sed ex vi pacti (altem taciti) & justitia ad idem praestandum obligantur. Sicut enim nemo jurat, nisi suā voluntate, ita nemo aliis iuramenti hoc vinculo obligatur, si non ipse etiam idem iumento promisit; & quamvis possit esse per Procuratorem praestari, ut patet o. ulti. De jura. calum. in 6. (Quia quod quis facere potest per seipsum, etiam potest per alium. Reg. juris 68. in 6. (quod Procurator speciale mandatum beat, ad taliter alterius nomine jumentum, & actus talis sit, qui per alium geri possit, non tamen ipse Procurator vel iuramento obligatur, quod præstitum est mandato, & loco alterius, sed ipse præcipalis.

Ex parte tamen illius, cui præstantur iuramen-